

Verdrag nr. 121, op 8 juli 1964 aangenomen door de Internationale Arbeidsconferentie te Genève, betreffende de prestaties bij arbeidsongevallen en beroepsziekten

BRIEF VAN DE MINISTER VAN
BUITENLANDSE ZAKEN

Nr. 1

Ter griffie van de Tweede Kamer der Staten-Generaal ontvangen: 31 mei 1966.

De wens, dat deze overeenkomst aan de uitdrukkelijke goedkeuring van de Staten-Generaal zal worden onderworpen, kan door of namens de Kamer of door ten minste dertig leden der Kamer of door de Gevolmachtigde Minister van Suriname onderscheidenlijk de Nederlandse Antillen te kennen worden gegeven uiterlijk op 30 juni 1966.

's-Gravenhage, 20 mei 1966

Ter voldoening aan het bepaalde in artikel 60, lid 2, en onder verwijzing naar artikel 61, lid 3, van de Grondwet, alsook naar artikel 24, eerste lid, van het Statuut voor het Koninkrijk der Nederlanden, de Raad van State van het Koninkrijk gehoord, heb ik de eer U Hoogedelgestrenge hierbij de tekst (*Trb.* 1965, 16) alsmede de vertaling in het Nederlands (*Trb.* 1966, 137) van het op 8 juli 1964 te Genève door de Internationale Arbeidsconferentie aangenomen Verdrag nr. 121 betreffende de prestaties bij arbeidsongevallen en beroepsziekten over te leggen.

Een toelichtende nota bij dit verdrag gelieve U Hoogedelgestrenge hiernevens aan te treffen.

Wat het Koninkrijk der Nederlanden betreft, zal het verdrag voorshands alleen voor Nederland gelden.

Tevens moge ik U Hoogedelgestrenge hierbij, ter kennisgeving door de leden van de Kamer, de tekst aanbieden van de bij hogergenoemd verdrag door de Internationale Arbeidsconferentie opgestelde Aanbeveling nr. 121 (*Trb.* 1966, 139)¹⁾, met bijbehorende nota.

Aan de Gouverneurs van Suriname en van de Nederlandse Antillen is verzocht, bovengenoemde stukken op 31 mei 1966 over te leggen aan de Staten van Suriname, onderscheidenlijk van de Nederlandse Antillen.

De Gevolmachtigd Ministers van Suriname en van de Nederlandse Antillen zijn van deze overlegging in kennis gesteld.

De Minister van Buitenlandse Zaken,
J. LUNS.

Toelichtende nota

Tengevolge van de belangrijke ontwikkelingen, welke zich na de Tweede Wereldoorlog op het terrein der sociale zekerheid in de verschillende landen hebben voorgedaan, beantwoorden de vóór deze oorlog door de Internationale Arbeidsconferentie aangenomen verdragen inzake sociale zekerheid veelal niet meer aan de huidige conceptie. In verband hiermede besloot de Raad van Beheer van het Internationaal Arbeidsbureau in 1958 deze verdragen successievelijk aan een kritisch onderzoek te onderwerpen en, zo daartoe redenen aanwezig waren, hun herziening te bevorderen.

Het eerst zijn gezien de verdragen, welke betrekking hebben op de verschillende ter zake van arbeidsongevallen en beroepsziekten te verlenen prestaties der sociale zekerheid. Het gaat hier om de oudste verdragen, nl.:

— Verdrag (nr. 12) betreffende de schadeloosstelling voor ongevallen in de landbouw, 1921 (*Stb.* 1926, 327);

¹⁾ Nedergelegd ter griffie, ter inzage van de leden.

Aan
de Heer Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal

— Verdrag (nr. 17) betreffende schadeloosstelling voor arbeidsongevallen, 1925 (*Sib.* 1927, 333);

— Verdrag (nr. 18) betreffende schadeloosstelling voor beroepsziekten, 1925 (*Sib.* 1928, 423);

— Verdrag (nr. 42) betreffende schadeloosstelling voor beroepsziekten (herzien), 1934 (*Sib.* 1940, 10).

Deze verdragen zijn na verkregen parlementaire goedkeuring voor Nederland in werking getreden op onderscheidenlijk 20 augustus 1926, 13 september 1927, 13 september 1927 en 1 september 1940.

Gebleken is, dat deze verdragen vele lacunes bevatten. Zo bevat bijv. het Verdrag nr. 12 geen enkele precisering over de aard der te verlenen prestaties en zwijgt Verdrag nr. 17 geheel over de revalidatie en over de uitkeringen bij tijdelijke arbeid-ongeschiktheid. Voorts ontbreken normen ten aanzien van het bedrag der onderscheiden geldelijke prestaties.

Herziening van deze verdragen was naar het oordeel van de Raad van Beheer dan ook geboden. Hoewel in het eerste na de oorlog aangenomen verdrag (nr. 102) betreffende de sociale zekerheid (minimumnormen), 1952, reeds verschillende voorschriften over de bij arbeidsongevallen en beroepsziekten te verlenen uitkeringen en verstrekkingen zijn opgenomen, werd het niettemin wenselijk geoordeeld, dat met betrekking tot zowel de arbeidsongevallen als de beroepsziekten nog een afzonderlijk internationaal instrument zou bestaan. Hierin zou dan bovendien rekening kunnen worden gehouden met de zich sindsdien voorgedaan hebbende nieuwe ontwikkelingen, zoals de tendens tot het verlenen van schadeloosstellingen (geneeskundige zorg, geldelijke uitkeringen) ter zake van arbeidsongevallen en beroepsziekten met toepassing geheel of ten dele van de onderscheiden algemene regelingen der sociale zekerheid en de tendens tot afschaffing zelfs van de ongevallenverzekering als afzonderlijke tak van verzekering. Met name is hier mede gedacht aan de in Nederland bestaande plannen om een arbeidsongeschiktheidsverzekering in te voeren, die geen onderscheid in behandeling meer kent naar gelang de oorzaak van de arbeidsongeschiktheid.

Na een bespreking in twee lezingen tijdens de 47ste en 48ste zitting van de Internationale Arbeidsconferentie van de ter zake van de onderhavige prestaties vast te stellen voorschriften, werd in juni 1964 te Genève aangenomen het Verdrag (nr. 121) betreffende de prestaties bij arbeidsongevallen en beroepsziekten (*Trb.* 1965, 16).

Aan de hoofdtekken van het verdrag worden in het hierna volgende enige beschouwingen gewijd. Hierbij zal tevens, waar nodig, aandacht worden geschonken aan de vraag, of de Nederlandse wetgeving met betrekking tot de prestaties bij arbeidsongevallen en beroepsziekten aan de in het verdrag vastgestelde voorschriften voldoet en ook na de afschaffing van de bestaande ongevallenwetten zal blijven voldoen.

1. Een van de voornaamste richtlijnen bij het opstellen van de nieuwe conventie is geweest de verdragsregeling zo soepel mogelijk te maken, enerzijds door onnodige gedetailleerdheid te vermijden, anderzijds door het aan de ontwikkelingslanden toestaan van tijdelijke afwijkingen. Zo biedt *artikel 2* deze landen de mogelijkheid het verdrag te bekrachtigen en toch tijdelijk af te wijken van enige voorschriften, bij voorbeeld met betrekking tot het percentage van de loontrekkenden, dat verzekerd dient te zijn, de toepassing van carensdagen, de omvang van de geneeskundige zorg, en het vervangen van periodieke betalingen door betaling van een som ineens.

2. Het toepassingsgebied omvat alle loontrekkenden (*artikel 4*). Het is echter toegestaan enige groepen van werknemers, als gelegenheidswerkers en thuiswerkers, uit te sluiten. Voorts kunnen nog enige niet nader aangeduide groepen worden uitgesloten, mits de omvang van deze groepen niet uitgaat boven 10 pct. van het totale werknemersbestand.

Bij de beoordeling van de vraag, of Nederland dit voorschrift kan aanvaarden, moet, zoals hiervoren reeds werd opgemerkt, niet alleen worden gelet op de huidige stand van de Nederlandse wetgeving, doch ook op de te verwachten ontwikkelingen daarvan. Het is derhalve niet voldoende om de vraag, of het

verdrag voor bekrachtiging in aanmerking komt, te toetsen aan de nog vigerende wetgevingen inzake verzekering tegen geldelijke gevolgen van ongevallen en beroepsziekten, doch in deze toetsing moeten ook worden betrokken de over de verschillende sociale verzekeringswetten verspreide bepalingen, waarop de werknemers en hun nagelaten betrekkingen na de afschaffing van de ongevallenverzekering een beroep zullen kunnen doen, wanneer een arbeidsongeval of beroepsziekte daartoe aanleiding geeft.

Van uit dit gezichtspunt bezien zullen werknemers, wier loon de voor de ziekenfondsverzekering gestelde loongrens overschrijdt, en boven-65-jarigen, die niet kunnen worden toegelaten tot de bejaardenverzekering of de vrijwillige verzekering, bij arbeidsongeschiktheid ter zake van een arbeidsongeval of beroepsziekte, geen aanspraak op geneeskundige zorg hebben. Voorts zal het huispersoneel, dat doorgaans op minder dan drie dagen per week in dezelfde huishouding diensten verricht, bij arbeidsongeschiktheid ter zake van een arbeidsongeval geen aanspraak kunnen maken op enige prestatie. Echter mag worden aangenomen, dat het aantal werknemers zonder zodanige aanspraken niet meer dan 10 pct. van het totale aantal zal bedragen, zodat uit dien hoofde geen bezwaar tegen bekrachtiging behoeft te bestaan. Voorts mag niet uit het oog worden verloren, dat de boven-65-jarigen, die door een arbeidsongeval worden getroffen, ter zake van hun arbeidsongeschiktheid wel aanspraak zullen kunnen maken op de kortlopende uitkeringen in het kader van de Ziektewet. Aan de Wet op de Arbeidsongeschiktheidsverzekering zullen zij evenwel geen aanspraken kunnen ontlenen. Voorts zal zowel voor het huispersoneel in los verband als voor de boven-65-jarigen het risico van een arbeidsongeval met dodelijke afloop gedekt zijn door de algemene weduwen- en wezenverzekering.

3. De artikelen 6, 7 en 8 geven aan tegen welke gebeurlijkheden het Verdrag dekking beoogt te bieden. Met name gaat het hier om de behoefte aan geneeskundige hulp, het verlies van de geschiktheid om arbeid te verrichten en het verlies van bestaansmiddelen ten gevolge van het overlijden van de kostwinner, een en ander voor zover deze gebeurlijkheden toe te schrijven zijn aan een arbeidsongeval of een beroepsziekte.

Na het vervallen van een afzonderlijke ongevallenverzekering hier te lande zullen genoemde gebeurlijkheden alle gedekt zijn door de in de Ziektewet, de Ziekenfondswet, de W.A.O. en de A.W.W. geregelde verzekeringen. Aangezien deze verzekeringen geen onderscheid in behandeling maken naar gelang de oorzaak van de arbeidsongeschiktheid of het overlijden, is de verplichting het begrip „arbeidsongeval” te omschrijven en een lijst van beroepsziekten vast te stellen (*artikelen 7 en 8*) voor Nederland niet meer relevant.

4. Het belangrijkste gedeelte van het verdrag heeft betrekking op de aard, de duur en de omvang van de verschillende ter zake van arbeidsongevallen en beroepsziekten te verlenen prestaties (*artikelen 9 tot en met 18*).

Aard

De prestaties omvatten de geneeskundige zorg (*artikel 10*), uitkeringen bij tijdelijke arbeidsongeschiktheid (aanvangsperiode) (*artikel 13*), uitkeringen bij een blijvend, geheel of gedeeltelijk verlies van de verdien capaciteit (*artikel 14*) en uitkeringen ingeval van het overlijden van de kostwinner (*artikel 18*).

Duur

De opening van het recht op deze prestaties mag niet afhankelijk gesteld worden van het vervuld hebben van een wachttijd (duur der verrichte werkzaamheden, verzekeringsduur, premiebetaling). Onder zekere voorwaarden is een carenstijd van drie dagen toegestaan voor de uitkeringen bij ongeschiktheid tot werken. Voorts moeten de onderscheiden prestaties verleend worden gedurende de volledige duur van de verzekerde gebeurtenis. Naar de mening van de ondergetekenden eindigt de duur van de onderhavige verzekerde gebeurtenis bij het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd. Het effect van het

arbeidsongeval of de beroepsziekte, die de oorzaak zijn geweest van het wegvalen of het verminderen van het directe inkomen uit arbeid, raakt n.l. uitgewerkt, zodra een nieuwe gebeurtenis zich voordoet, die als een zelfstandige oorzaak voor het staken van de arbeid beschouwd wordt, n.l. de 65-jarige leeftijd van de rechthebbende. Het ouderdomspensioen met de daaraan verbonden voordelen neemt dan de functie over van loonvervangende uitkering.

Voorts eindigt naar de mening van de ondergetekenden de verzekerde gebeurtenis van een arbeidsongeval of beroepsziekte met dodelijke afloop, zodra de persoon of de personen van wie de overledene kostwinner was, geacht kunnen worden in staat te zijn zelf in hun onderhoud te voorzien. Zulks betekent, dat een wezenpensioen kan worden beëindigd, wanneer het kind niet meer leerplichtig is en in staat is beroeps werkzaamheden te verrichten of zo het daartoe wegens het voortzetten van zijn studie of wegens invaliditeit nog niet in staat is, wanneer het deze studie beëindigt of een leeftijd bereikt, waarop voor het achterwege blijven van een inkomen niet wel als uitsluitende oorzaak het overlijden van de kostwinner mag worden aangevoerd, doch veeleer juist de invaliditeit van de wees. Zulks betekent eveneens, dat een weduwenuitkering mag worden beëindigd, zodra een weduwe, die niet invalide is en die geen kinderen heeft, geacht mag worden voldoende tijd en gelegenheid te hebben gehad om zich te bekwaamen voor een beroepsmatige werkzaamheid, welke haar in staat stelt in haar levensonderhoud te voorzien.

In het licht van het bovenstaande mag gesteld worden, dat de Nederlandse wetgeving, ook na het vervallen van een afzonderlijke ongevalverzekering, voldoet aan de eis, neergelegd in *artikel 9, derde lid*, dat de prestaties ter zake van arbeidsongevallen en beroepsziekten gedurende de volle duur van de verzekerde gebeurtenis moeten worden gewaarborgd.

Omvang

De omvang van de geneeskundige zorg en van de onderscheiden hiermede verband houdende dienstverleningen wordt omschreven in *artikel 10*. Het verstrekkingenpakket van de ongevalverzekering en ook van de ziekenfondsverzekering beantwoordt aan de in dit artikel gestelde eisen.

Voor het bedrag van de verschillende geldelijke uitkeringen zijn de *artikelen 19 en 20* van belang. Zo mag dit bedrag, vermeerderd met het bedrag van de verschuldigde kinderbijslag, niet lager zijn dan een zeker percentage van het loon van de rechthebbende zelf, met dien verstande, dat dit loon niet in aanmerking behoeft te worden genomen voor zover het meer bedraagt dan het loon van een geschoolde mannelijke werknemer (*artikel 19*), dan wel een zeker percentage van het loon van een volwassen ongeschoolde werknemer (*artikel 20*), beide eveneens vermeerderd met het bedrag van de daarnaast verschuldigde kinderbijslag. De Arbeidsconferentie heeft deze percentages voor de onderscheiden type-gerechtigden tien eenheden hoger gesteld dan de voor arbeidsongevallen en beroepsziekten in het verdrag (nr. 102) inzake minimumnormen sociale zekerheid vastgestelde percentages en hiermede tot uitdrukking willen brengen, dat haar streven gericht is op een geleidelijke verbetering van de bescherming der uitkeringsgerechtigden. De percentages in het onderhavige verdrag zijn voor een gehuwde man met twee kinderen (type-gerechtigde) gesteld op zestig bij tijdelijke arbeidsongeschiktheid en bij volledig verlies van de verdien capaciteit, en voor een weduwe met twee kinderen (type-gerechtigde) op vijftig.

Wat de aan de getroffen zelf verschuldigde geldelijke uitkeringen betreft, voldoet de Nederlandse wetgeving geheel aan de gestelde normen. Immers het uitkeringspercentage, voorzien in de ongevalwetten, bedraagt bij volledige ongeschiktheid 80 gedurende het eerste jaar van het ongeval, en 70 daarna, en het percentage, voorzien in de Ziektewet en in het ontwerp van wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering bedraagt 80.

Ook de uitkeringen aan de nagelaten betrekkingen voldoen aan de gestelde normen. In dit verband moge erop worden gewezen, dat de bedragen van de uitkeringen krachtens de

Algemene Weduwen-en Wezenwet, in tegenstelling tot die van de uitkeringen bij ziekte en arbeidsongeschiktheid, generlei verband hebben met het door de overledene verdiende loon, zodat bij de toetsing van het niveau van deze uitkeringen het in *artikel 20* bedoelde loon van een volwassen ongeschoolde werknemer als maatstaf kan worden genomen.

Er is van afgezien in het verdrag een bepaling op te nemen, waarbij geregeld wordt beneden welk percentage arbeidsongeschiktheid geen uitkering meer verschuldigd is. Geleid door haar streven stroefheid in het onderhavige verdrag zoveel mogelijk te voorkomen, heeft de Arbeidsconferentie de nationale wetgever de vrijheid gelaten zelf dit percentage vast te stellen, mits maar voorkomen wordt, dat de betrokkene in te grote financiële moeilijkheden geraakt (*artikel 14, vijfde lid*). Door dit zelfde streven geleid, is in *artikel 15* de mogelijkheid voorzien, dat de ontwikkelingslanden, welke nog geen administratief apparaat hebben kunnen opbouwen om een regelmatige betaling van de periodieke uitkeringen te verzorgen, deze uitkeringen omzetten in een uitkering ineens.

5. Het verdrag bevat voorts bepalingen aangaande de personen, die bij overlijden van de kostwinner voor uitkering in aanmerking behoren te komen. Genoemd worden de weduwe, de weduwnaar, de ten laste komende kinderen en eventueel nog andere personen. Aan de onderscheiden nationale wetgevingen wordt overgelaten nader te bepalen aan welke voorwaarden de weduwe en ten laste komende kinderen moeten voldoen, terwijl voorts naar eigen goeddunken eventueel nog andere personen tot de nagelaten betrekkingen gerekend mogen worden. Ten aanzien van de weduwnaar daarentegen stelt het verdrag zelf als voorwaarde, dat hij zowel invalide moet zijn als ten laste moet zijn gekomen van de overledene. De thans nog vigerende ongevalswetgeving rekent een zodanige weduwnaar tot de nagelaten betrekkingen, die voor een uitkering in aanmerking komen. Bij het wegvalen van deze wetgeving zal deze weduwnaar slechts met toepassing van de Algemene Bijstandswet in het genot van een uitkering gesteld kunnen worden. Ingevolge *artikel 18, eerste lid*, tweede volzin kan een uitkering aan een weduwnaar achterwege blijven, indien de uitkeringen aan andere nagelaten betrekkingen aanzienlijk hoger liggen dan het door het verdrag voorgeschreven niveau. De uitkering krachtens de A.W.W. voor een weduwe met twee kinderen bedroeg per 1 juli 1964 ruim 66 procent van het in *artikel 20* bedoelde referentieloon, terwijl het verdrag als norm 50 procent aanlegt. Voorts zal deze weduwnaar dan ingevolge andere sociale zekerheidsregelingen in aanmerking moeten kunnen komen voor uitkeringen, die aanmerkelijk hoger zijn dan die welke het Verdrag nr. 102 inzake minimumnormen sociale zekerheid voorziet voor invalideitsuitkeringen.

Het ontbreken van een uitkering voor een invalide weduwnaar ter zake van het overlijden van zijn kostwinster vormt echter — zo menen de ondergetekenden — geen belemmering voor de bekrachtiging van het onderhavige verdrag. Het komt hun n.l. niet wel mogelijk voor, dat er in Nederland na de invoering van de W.A.O. nog mannen zullen zijn die wegens invaliditeit vrijwel geheel ten laste van hun echtgenote komen. Zij zullen immers ofwel op grond van voorheen verrichte arbeid in loondienst zelf reeds in het genot zijn van een uitkering krachtens de W.A.O. of anders via de groepsregeling voor mindervaliden van de Algemene Bijstandswet een eigen inkomen genieten.

6. Ingevolge *artikel 18, tweede lid*, moet voorts bij overlijden van de kostwinner een begrafenisuitkering verleend worden, waarvan het bedrag voldoende toereikend moet zijn om de normale begrafeniskosten te betalen.

Ter conferentie is er van meerdere zijden op gewezen, dat de vraag, of een begrafenisuitkering moet worden verleend beter in een aanbeveling zou kunnen worden behandeld, waarbij dan tevens aangegeven zou kunnen worden in welke gevallen aanleiding tot zulk een uitkering bestaat en tot welk bedrag de kosten van lijkbezorging voor vergoeding in aanmerking komen. In verschillende landen immers bestaat geen behoefte aan een dergelijke vergoeding, omdat de nagelaten

betrekkingen reeds door andere voorzieningen in staat zijn deze kosten te dragen. Bovendien is deze uitkering niet van zodanig belang, dat het verdrag zelf ter zake bepalingen zou moeten bevatten. Ten einde aan deze bezwaren enigszins tegemoet te komen is in artikel 18, tweede lid, bepaald dat het verlenen van de onderhavige eenmalige uitkering afhankelijk mag worden gesteld van door de nationale wetgever vast te stellen voorwaarden, indien het niveau van de uitkering aan nagelaten betrekkingen aanmerkelijk uitgaat boven dat van het verdrag.

Waar, zoals uit het gestelde onder 5 blijkt, het niveau van de uitkeringen krachtens de A.W.W. aanmerkelijk hoger ligt, behoeft het achterwege blijven van de begrafenisuitkering, tussen de verschillende prestaties, welke ter zake van het overlijden ten gevolge van een bedrijfsongeval of beroepsziekte zullen worden verleend na het wegvallen van de ongevallenverzekering, geen belemmering te zijn voor bekrachtiging van het verdrag. In bepaalde gevallen immers zal onder zekere voorwaarden een tegemoetkoming in de begrafenis kosten kunnen worden gegeven in het kader van de Algemene Bijstandswet.

De Regeringen van Suriname en van de Nederlandse Antillen achten gelding van het verdrag voor onderscheidenlijk Suriname en de Nederlandse Antillen vooralsnog niet mogelijk.

In Suriname zal eerst de aldaar geldende Ongevallenregeling dienen te worden aangepast aan de verdragsbepalingen. Het is niet waarschijnlijk, dat deze aanpassing op korte termijn zal kunnen plaatsvinden.

Ook in de Nederlandse Antillen is de gelding van het verdrag onder de vigerende bepalingen thans niet mogelijk. Na de inwerkingtreding van de door de Staten van de Nederlandse Antillen aangenomen Ziekteregeeling en de Ongevallenregeling kan de mogelijkheid van gelding nader worden gezien.

*De Minister van Sociale Zaken
en Volksgezondheid,*

G. M. J. VELDKAMP.

De Minister van Buitenlandse Zaken,

J. LUNS.

NOTA

inzake de door de Internationale Arbeidsconferentie aangenomen Aanbeveling betreffende de prestaties bij bedrijfsongevallen en beroepsziekten

De Internationale Arbeidsconferentie heeft tijdens haar in 1964 gehouden 48ste zitting de Aanbeveling 121 inzake de prestaties bij arbeidsongevallen en beroepsziekten aangenomen.

Deze aanbeveling heeft een aanvullend karakter en dient dan ook gezien te worden in samenhang met het tijdens dezelfde zitting aangenomen verdrag (nr. 121) betreffende de prestaties bij arbeidsongevallen en beroepsziekten (*Trb.* 1965, 16). Dit verdrag bevat de algemene regelen, welke door de conferentie zodanig zijn gesteld, dat vele leden in staat zullen zijn over te gaan tot de bekrachtiging er van. De Aanbeveling nu bevat een aantal hogere normen, welke de conferentie, ten einde de bekrachtiging van het verdrag te vergemakkelijken, gemeend heeft niet in het verdrag zelf te moeten opnemen. Voorts bevat zij ten aanzien van enige punten, welke in het verdrag slechts globaal geregeld zijn, meer gedetailleerde bepalingen.

In het licht van het bovenstaande mag dan ook worden gesteld, dat de verschillende in de aanbeveling opgenomen punten beogen de leden, wier wettelijke regelingen op het terrein van de prestaties bij arbeidsongevallen en beroepsziekten reeds bekrachtiging van het verdrag toelaten, een oriëntatie te verschaffen met betrekking tot een aantal onderwerpen, welke bij de vervolmaking van deze wettelijke regelingen ernstige overweging verdienen.

Bij de onderscheiden punten van de aanbeveling kunnen de volgende korte aantekeningen worden geplaatst.

1. Onder *punt 1* zijn enige definities opgenomen.

2. Artikel 4, tweede lid, van het verdrag staat de nationale wetgever toe enige nader aangeduide categorieën van personen buiten het toepassingsgebied te laten vallen van de wettelijke regelingen, welke bij arbeidsongevallen en beroepsziekten prestaties verlenen. Volgens *punt 2* zouden deze categorieën, voorzover zij uitgesloten zijn, weer binnen dit toepassingsgebied gebracht dienen te worden.

3. De bepalingen van het verdrag beperken zich tot degenen, die in loondienst werkzaam zijn. Onder *punt 3* wordt aanbevolen ook voorzieningen te treffen, welke het mogelijk maken aan bepaalde groepen, die anders dan in loondienst werkzaamheden verrichten, prestaties te verzekeren ter zake van een arbeidsongeval of een beroepsziekte.

4. Ingevolge artikel 3 van het verdrag kan een land bij de bekrachtiging van het verdrag verklaren, dat het voor de toepassing van het verdrag de zeelieden en zeevissers en de ambtenaren buiten beschouwing wenst te laten. Van deze mogelijkheid mag alleen gebruik worden gemaakt, indien deze werknemers onder bijzondere regelingen vallen, die prestaties kennen, welke al met al gelijkwaardig zijn aan die van het verdrag. Ingevolge *punt 4* zouden de prestaties ieder voor zich niet minder gunstig mogen zijn dan die van het verdrag.

5. In het verdrag is geen definitie van het begrip „arbeidsongeval” opgenomen. De nationale wetgever wordt ten deze dus niet gebonden. De aanbeveling geeft daarentegen onder *punt 5* aan welke ongevallen als arbeidsongevallen beschouwd zouden dienen te worden.

Dit punt is voor Nederland echter van geen betekenis meer, zodra de afzonderlijke ongevallenverzekering zal zijn afgeschaft.

6. In de *punten 6 en 7* zijn enige suggesties opgenomen met betrekking tot de beroepsziekten. Ook te dezen aanzien mag worden gesteld, dat na het wegvallen van de afzonderlijke beroepsziekteverzekering, zoals die is geregeld in de ongevallenwetten, deze punten voor Nederland nagenoeg van geen belang meer zullen zijn.

7. Het verdrag staat onder bepaalde voorwaarden toe, dat bij het verlenen van uitkeringen ter zake van arbeidsongeschiktheid een carenperiode in acht wordt genomen. Onder *punt 8* wordt aanbevolen van deze carenstijd af te zien, zodat de uit-

keringen reeds te rekenen van de eerste dag van de arbeidsongeschiktheid kunnen worden verleend.

8. Onder *punt 9* wordt aanbevolen het bedrag van de uitkering bij volledige arbeidsongeschiktheid niet lager te stellen dan twee derde gedeelte van het loon van de getroffene, waarbij het toegestaan is dit loon, voorzover het een door de nationale wetgeving te bepalen bedrag te boven gaat, voor het meerdere niet in aanmerking te nemen. Het verdrag stelt het bedrag van de uitkering op 60 pct. van het loon. Waar de uitkering ingevolge de Ziektewet en de uitkering bij volledige arbeidsongeschiktheid, voorzien in het ontwerp van wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering, op 80 pct. van het dagloon gesteld is, mag met voldoening worden vastgesteld, dat het Nederlandse uitkeringsniveau aanzienlijk hoger blijkt te liggen dan de onderhavige internationale normen.

9. Artikel 14 van het verdrag laat het aan de nationale wetgever over te bepalen, beneden welk percentage arbeidsongeschiktheid geen uitkeringen meer verschuldigd zijn. *Punt 10* geeft aan, dat steeds uitkering ware te verlenen bij een arbeidsongeschiktheid van 25 percent of meer, terwijl bij een arbeidsongeschiktheid van minder dan 25 percent in plaats van een periodieke uitkering eventueel een uitkering ineens zou kunnen worden gegeven. In dit verband zij opgemerkt, dat het ontwerp van wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering voorziet in een minimum percentage van de arbeidsongeschiktheid van 15.

10. Voorziet artikel 16 van het verdrag voor personen, die voortdurend hulp van derden nodig hebben, in een verhoogde of aanvullende uitkering, de aanbeveling ziet onder *punt 11* deze uitkering liever vervangen door een terugbetaling aan betrokkenen van de kosten, die zij voor het bekomen van deze hulp hebben moeten maken.

11. *Punt 12* stelt, dat voorzien moet worden in bijzondere of aanvullende uitkeringen, in geval bij de invaliditeitsschatting geen rekening wordt gehouden met de mogelijkheid om de betrokkene weer in het arbeidsproces in te schakelen of ingeval verminkingen van de betrokkenen bij deze schatting buiten beschouwing blijven.

Opgemerkt moge worden, dat in het kader van de arbeidsongeschiktheidsverzekering, zoals deze is geregeld in het desbetreffende ontwerp van wet, bij de schatting van de graad van invaliditeit ook rekening zal worden gehouden met de voor de betrokkene resterende arbeidsmogelijkheden.

12. De *punten 13 en 14* bevatten een aantal suggesties met betrekking tot een eventueel maximum van aan de nagelaten betrekkingen van het slachtoffer van een arbeidsongeval of een beroepsziekte toe te kennen uitkeringen. Waar de na de aanschaffing van de ongevallenverzekering ter zake geldende bepalingen van de Algemene Weduwen- en Wezenwet een dergelijk maximum niet kennen, zijn de onderhavige punten voor Nederland van geen belang.

13. Ten slotte wordt onder *punt 15* een periodieke aanpassing van de uitkeringsbedragen aan eventuele wijzigingen van loon- of prijsniveau aanbevolen. Zoals bekend is het principe van de welvaartsvastheid van de langlopende sociale verzekeringsuitkeringen hier te lande al geruime tijd geleden in de betrokken wettelijke regelingen vastgelegd.

*De Minister van Sociale Zaken
en Volksgezondheid,*

G. M. J. VELDKAMP.

De Minister van Buitenlandse Zaken,

J. LUNS.